

VERRASSEND

NIEUWE VESTE

PROEFLES WEEK

16 t/m 21
september

Een magazine vol verhalen
over taal, creativiteit
en kunst voor iedereen

MET VERRASSEDE VERHALEN:

- Festival: Dit gaat over jou!
- Joris van Stadsarchief over de Bredase Maand van de Geschiedenis
- Monique van Podium Bloos over jonge theatermakers enthousiast maken
- Ludo over zijn creatieve proces bij de Makersbase
- Myra vertelt alles over voorlezen
- SNEQ als veilige plek om je talenten te ontdekken
- Rik van Mezz over Popmonument en Ik zie U Graag
- Petrus- en Paulusschool over anders kijken met Buurtblik
- Burgemeester Depla over zijn culturele passie

NIEUWE
VESTE

MAKKELIJK LEZEN?
SCAN DE QR CODE
OF KOM LANGS

INHOUD

P.3 ONTDEK JOUW CREATIVITEIT

Verrassend Verhaal

- Volop inspiratie bij eerste editie 'Dit gaat over jou!'
- Monique van Bloos over jonge theatermakers enthousiast maken
- Maria over een jurk vol samenwerking

P.7 MAKEN & DOEN

Verrassend Verhaal

- Ludo over zijn creatieve proces bij de Makersbase
- Maak zelf een hologram
- Breda Game Week: samenwerken aan creatief zelfvertrouwen

P.10 KOM & BELEEF

- Joris van Stadsarchief over de Maand van de Geschiedenis
- Agenda: wat is er te doen
- Jaarprogramma kunstmatige intelligentie

P.14 MET DE FAMILIE

- Boekentips jeugd
- Kunst-BSO Vestetuin
- Myra vertelt alles over voorlezen

P.16 LEKKER LEZEN

- Boekentips volwassenen
- Voordeel met je BredaPas

P.17 VOOR IEDEREEN

Verrassend Verhaal

- Bo Diversity over samenwerken aan een inclusieve stad
- Van droom naar doel is doen!
- SNEQ als veilige plek om je talenten te ontdekken

P.20 BIJ JOU IN DE BUURT EN OP SCHOOL

Verrassend Verhaal

- De bibliotheek steeds meer in de wijken en dorpen
- Tip van horeca Bomen: de Bentobox
- Petrus- en Paulusschool over anders kijken met Buurtblik
- Burgemeester Depla over zijn culturele passie

VERRASSEND NIEUWE VESTE

Beste Bredanaars,

Met trots en plezier presenteer ik ons magazine 'Verrassend Nieuwe Veste'. We maken dit magazine voor alle Bredanaars, jong en oud, uit alle wijken en dorpen van de stad. Het wordt huis-aan-huis bezorgd en is gratis af te halen bij Nieuwe Veste.

Cultuur is belangrijk. Het geeft kleur aan onze wereld en iedereen speelt daarin een rol. Wie zich bezighoudt met cultuur, draagt bij aan een levendig Breda waar het fijn wonen is. Dat klinkt misschien groots, maar het is waar. En net zo belangrijk: cultuur beleven is gewoon heel leuk! Of je nu een voorstelling bezoekt, muziek maakt, een boek leest, of iets creatiefs doet. Alleen of samen met anderen, thuis op zolder of op een van de mooie culturele plekken in Breda: wie met cultuur bezig is, ontwikkelt zichzelf!

Bij Nieuwe Veste willen we ervoor zorgen dat iedereen in Breda cultuur kan beleven. In dit magazine vind je een aantal inspirerende voorbeelden waarmee we laten zien hoe we dit samen met anderen doen. We werken bijvoorbeeld samen met de Bredase basisscholen om de jongste Bredanaars via cultuur breder te leren kijken en hun creativiteit in te zetten om oplossingen te bedenken. Zo helpen we ze een beetje wereldwijzer te worden. Daar willen we ook de gezinnen van de kinderen bij betrekken. Dit doen we met allerlei activiteiten die we in de wijken en dorpen van Breda organiseren, bijvoorbeeld met ons Stadspodium.

Met onze bibliotheek zijn we op een aantal plekken in de stad aanwezig. Ook bieden we samen met maatschappelijke organisaties bij SNEQ een veilige plek met creatieve workshops en spontane ontmoetingen. Nieuwe Veste wil jouw kansen vergroten en helpt je, samen met anderen, je talenten te ontwikkelen.

Dit magazine is een uitnodiging aan iedere Bredanaar: kom eens kijken wat Nieuwe Veste jou te bieden heeft. Jouw plek om te leren, lezen, maken, vragen, ontmoeten en beleven!

Veel leesplezier,
Hilda Vliegenthart
Directeur

ALGEMENE INFORMATIE

We zijn bereikbaar via het algemene e-mailadres:

info@nieuweveste.nl

Bezoekadres: Molenstraat 6, 4811 GS Breda

Telefoonnummer: 076 200 3200

nieuweveste.nl

sportencultuurintrobreda.nl

ontdekjetalentbreda.nl

educatiewijzerbreda.nl

Fotografie: BO Diversity, Rob ten Broek, Michel Driedijk, Noor Haverman, Ira Hoefsmid, Kober, Laura Langerak, Rosa Meininger en Nielo Schrurs, Frank Pellens – Breda Jazz Festival, Nieuwe Veste, Playgrounds, Tanja de Raad, Erika Rodin, Denise van Rooijen, René Schotanus, Jos Thommassen, Anton Verbeek, Thushara Verhoeven, Volksuniversiteit Breda en Wim Die Fotograaf (@die.fotograaf.official)

Tekst: Joost Klaverdijk en Nieuwe Veste

Vormgeving: Think Yellow

Drukwerk: Koninklijke Drukkerij Em. de Jong

We hebben ons best gedaan om alle rechthebbenden m.b.t. beeldmateriaal in dit magazine te achterhalen. Mocht het zo zijn dat jouw materiaal zonder voorafgaande toestemming is gebruikt, neem dan contact met ons op.

Alle prijzen en informatie zijn onder voorbehoud van fouten en wijzigingen.

Uitgave Augustus 2024, oplage 60.000.

Mede mogelijk gemaakt door:

VOLOP INSPIRATIE BIJ EERSTE EDITIE 'DIT GAAT OVER JOU!'

Zo'n driehonderd belangstellenden lieten zich volop inspireren tijdens tal van workshops en optredens. De dag van de amateurkunst 'Dit gaat over jou!' kende een geslaagde eerste editie. Dit festival werd georganiseerd in samenwerking met Gemeente Breda voor de Bredase creatieve makers, doeners en denkers.

In de bibliotheek en de leslokalen van Nieuwe Veste was het soms lastig kiezen uit het aanbod. Grootste publiekstrekker was zonder twijfel Yes-R. De bekende Amsterdamse rapper bracht een volle Nieuwe Veste op de been, waaronder ook veel jongere toeschouwers uit Breda-Noord. De rapper vertelde openhartig over het begin en verdere verloop van zijn carrière, met hoogtepunten én valkuilen. Hij slaagde met vlag en wimpel voor het doel van de dag: het inspireren van Bredanaars met culturele ambities en hen vertellen over zijn ervaringen.

Op welk cultureel terrein je je ook begeeft, voor iedereen viel er een hoop inspiratie en informatie op te halen. Bijvoorbeeld tijdens een workshop van Raimke Groothuizen en anderen over hoe je het beste gebruikmaakt van social media.

Rond het optreden van de Surinaamse dansgroep Kula Skoro verzorgde Patricia Tel een workshop over klederdracht, met de focus op hoofddoeken. "Die zijn erfgoed en hebben een eigen verhaal. Dat wil ik graag overbrengen", aldus de geboren Surinaamse.

Opvallend genoeg ging de workshop 'cross-over naar meer diversiteit in je (amateurkunst)initiatief' wegens gebrek aan aanmeldingen niet door. Dit terwijl de thema's diversiteit en inclusie erg leven in de culturele sector van Breda.

Veel bezoekers keken uit naar een van de laatste activiteiten van de dag: een voordracht van Frank de Ruwe, beter bekend als Street Art Frankey. Met name in Amsterdam tovert hij alledaagse dingen in het straatbeeld om tot grappige taferelen. Zo deed een betonnen wegafzetting hem denken aan een bouwsteen van Lego; hij plaatste er een levensgroot Lego-poppetje van Hazes op. De Ruwe vertelde er met passie over en liet hier mooie beelden bij zien. Karlijn Muller bezocht de lezing met haar twee dochters. "Dat straatnaambordje met Buurman en Buurman, dat vond ik het leukste", zegt een van hen. "Na afloop liepen we door het gebouw en zagen we overal dingen die we om konden vormen tot iets leuk", aldus Karlijn.

NIEUW IN SEIZOEN 2024/2025

AANBOD CURSUSSEN & LESSEN

Cursussen

- Poster art in samenwerking met RAAF
- Prentenboek maken
- Botanisch tekenen
- Aquarelleren
- Theater en kleinkunst
- Bewegingstheater
- Drawing: co-creating storylines
- Van inspiratie tot foto
- Klassiek ballet training vervolg
- Werken met textiel beginners

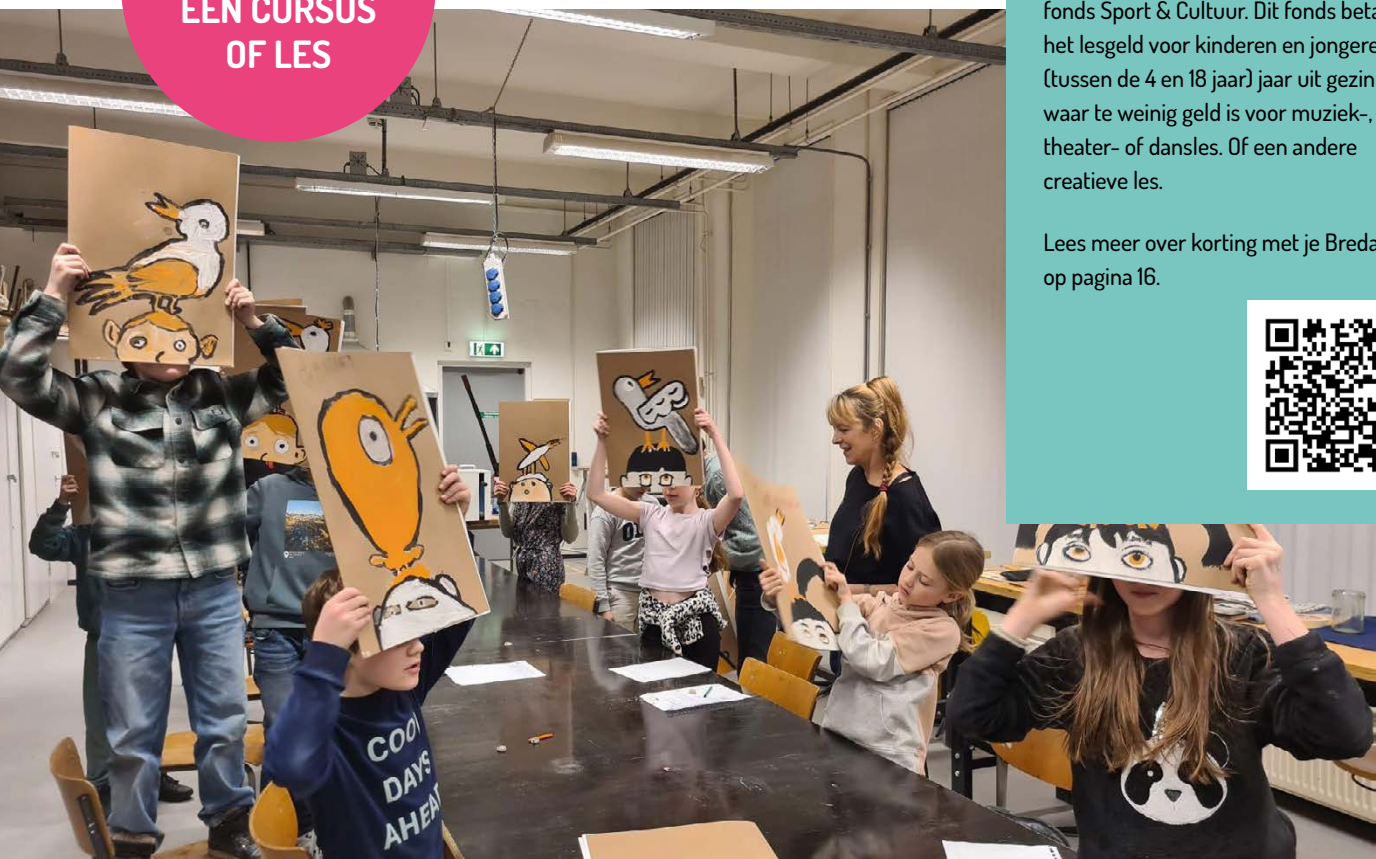
Workshops

- Musicaldans 15-18 jaar 5x
- Chinees penseelschilderen & theeceremonie 5x
- Fotografie: cyanotypie 5x
- Kleinkunst (voor beginners)
- Linnen tas bedrukken
- Kintsugi: de kunst van het repareren
- Dans: heels, vogue, house

Creativiteit en welzijn

- Troost door schrijven
- Herstellen van burn-out met art-journaling

SCHRIJF
JE IN VOOR
EEN CURSUS
OF LES

SCHRIJF JE IN!

1 september: Open Dag Muziek

16 t/m 21 september: Proeflesweek

16 t/m 21 september: Start lessen en cursussen

KORTINGEN

Voordeel met je BredaPas en Jeugdfonds Sport & Cultuur

Wil je een creatieve cursus of muziekles volgen bij Nieuwe Veste? Vanaf 18 jaar krijg je met een BredaPas maar liefst 50% korting op cursussen en lessen. Nog geen 18 jaar? Dan is er het Jeugdfonds Sport & Cultuur. Dit fonds betaalt het lesgeld voor kinderen en jongeren (tussen de 4 en 18 jaar) jaar uit gezinnen waar te weinig geld is voor muziek-, theater- of dansles. Of een andere creatieve les.

Lees meer over korting met je Bredapas op pagina 16.

—
 “Wij richten ons
 op jonge toekomstige
 theatermakers.”
 ☺

BLOOS EN NIEUWE VESTE ONTDEKKEN SAMEN JONGE TALENTEN IN DE STAD

Sta je te popelen om je te ontwikkelen als theatermaker? Dan is Bloos dé plek waar je moet zijn. De eigenzinnige broedplaats voor theatermakers aan de Speelhuislaan richt zich met haar 39Graden-community op jongeren van 15 tot 25 jaar. Ze bieden een programma vol activiteiten om je talent te ontwikkelen, uitgedaagd door professionele theatermakers en afgesloten met een jaarlijks festival dat een podium biedt aan ieders eigen werk.

Bloos en Nieuwe Veste werken meer en meer samen om de talenten in de stad te bereiken en enthousiast te maken. Bloos directeur Monique van Beek vertelt: “Wij richten ons op jonge toekomstige theatermakers. Nieuwe Veste biedt de jongeren in de stad

een uitgebreid cursusaanbod met onder andere dans-, toneel-, en musicallessen. Beide organisaties zijn goed op de hoogte van wat er op middelbare scholen speelt en wat de behoeftes op theatervlak zijn. Samen kunnen we jongeren wegwijzen maken en hen vertellen

wat er in Breda allemaal kan als je jouw creativiteit wilt ontwikkelen. In de toekomst, met de komst van de nieuwbouw ‘Broedplaats Performing Arts’, gaan we dit aanbod voor jongeren onder één dak organiseren.

Naast de jonge talenten van de stad, begeleidt Bloos ook jonge aanstormende theatermakers en is het de plek voor professionele theatermakers uit de stad Breda. Dat maakt de aantrekkingskracht van deze plek groot en biedt garantie voor veel uitwisseling van creativiteit en talent!”

LEKKER IN JE VEL DOOR CREATIVITEIT

Dansen, muziek maken, schrijven en beeldend werken: het zorgt ervoor dat je je lekker in je vel voelt. Creatief bezig zijn geeft zowel je fysieke als mentale gezondheid een boost. Bij Nieuwe Veste willen we dat iedereen mee kan doen. We kijken naar wat er wel kan en we zetten je in jouw kracht. Sluit gewoon aan, dat kan en mag. Je bent niet alleen!

Creativiteit is goed voor iedereen. Soms is er wat extra aandacht nodig en ook daar hebben wij ruimte voor. Zo start komend seizoen de cursus 'Troost door schrijven', voor iedereen die te maken heeft met verlies van bijvoorbeeld een dierbare of je gezondheid.

Ook onderzoeken we hoe we kinderen met autisme kunnen helpen om hun prikkels te verlagen met dans. We willen daarnaast samen met jongeren verkennen hoe we het thema 'angst' in theaterlessen kunnen verwerken en dit vertalen naar een eindpresentatie.

In samenwerking met NAC Football Memories werken we aan leuke, creatieve activiteiten voor mensen met (beginnende) dementie. De laatste workshop waarbij we gingen boomwhacken op het clublied met ouderen en kinderen samen, was een groot succes!

WERELDSE DRAAD:

EEN JURK VOL SAMENWERKING

Tijdens de open inloop van de Makersbase kwam Maria, een Spaanse vrouw, langs met de vraag of ze gebruik kon maken van een naaimachine. Ze had 'm nodig om een jurk in te korten en aan te passen.

Online had ze een mooie groene jurk gekocht voor de bruiloft van haar zus, maar bij het passen merkte ze dat deze te lang was en dat de zijsplit niet goed viel. Omdat de aanwezige makerscoaches van de Makersbase weinig ervaring hadden met dit soort dunne stof, vroegen ze advies aan een dame van de maandelijkse breiclub die in de bibliotheek zat. Ze was erg behulpzaam en al gauw sloten meer breisters aan.

Gezamenlijk smeedden ze een plan. Met handgebaren en vertalingen van Spaans naar Engels en van Engels naar Nederlands, werkten ze samen. Ongeacht leeftijd of taalbarrières. Het werd een heel mooi proces. Maria heeft veel geleerd over de naaimachine en - nog belangrijker - op de bruiloft van haar zus heeft ze kunnen stralen in een prachtige jurk.

“BIJ DE MAKERSBASE KOMT DE HULP JE AANWAAIEN”

Kunstenaar Ludo de Kort is sinds 2019 bezoeker van de Makersbase in Nieuwe Veste. Een bezoeker van het eerste uur. De Bredenaar (58) vindt bij de Makersbase de apparaten die hij nodig heeft voor zijn projecten, onder andere voor zijn studie aan de kunstacademie in Hoogstraten. “Mijn eerste kennismaking met de Makersbase was toen ik bezig was met een project waarbij ik losse pagina’s uit boeken op elkaar lijmde, om er vervolgens architectonische objecten van te maken. Figuurzagen is daarvoor niet precies genoeg, maar de lasersnijder van de Makersbase werkt perfect. Zelf zo’n apparaat aanschaffen is niet te doen. Dat kost een kleine auto.”

Los van de hardware heeft Ludo voordeel bij de samenwerking met andere makers: “Ik kom er op donderdagavond, dan zijn er volwassenen aan het werk. Noem het nerds next level”, lacht hij. “Die mensen denken met je mee als je tegen problemen aanloopt. Er komt dan heel veel kennis bij elkaar. Grappig voorbeeld: laatst was er iemand met een kapotte Van Moof, zo’n hippe elektrische fiets waarvan de fabrikant failliet is. Met drie man hebben ze die fiets toen in de Makersbase kunnen repareren.” Hij vervolgt: “De Makersbase helpt me ook met creatieve processen rondom mijn projecten. Ik kom uit een familie van timmermannen, maar ik werk met andere materialen dan hout. Ik kom dan met een idee waarvan ik niet weet of het gaat lukken. Omdat de andere deelnemers interesse hebben in wat je doet, komt de hulp vanzelf aanwaaien.” Op de vraag of hij bij de Makersbase nog iets mist, zegt hij: “Ik kan niks bedenken. Ik verwijs mijn medestudenten er ook naar, want alle technieken zijn hier te vinden.”

Ga naar
Kom & Beleef
op pagina 13 voor
de openingstijden
van de Makersbase

“Hier denken mensen met je mee als je tegen problemen aanloopt.”

DE EXPOSITIE ‘DE GERAAKT(N)’ VAN LUDO DE KORT EN YVONNE WILLEMSE

Een aantal van de presentatiemiddelen die Ludo de afgelopen tijd maakte bij de Makersbase waren in juli te zien tijdens een tentoonstelling in Cultuurhuis De Bijl, Dorp 1 in Zoersel (België).

De expositie ‘de geraakt(n)’ van Ludo de Kort en Yvonne Willemse is van 6 tot en met 29 september elk weekend gratis te bezoeken. Meer informatie www.ludodekort.nl.

MAAK ZELF EEN HOLOGRAM!

Een hologram lijkt iets uit een sciencefictionfilm, maar wist je dat je dit ook zelf kan maken? De Makersbase ontwikkelde hiervoor het speciale MaakMij-holograpakket. Hierin zit een hologrambox, minifilmset en een instructie waarmee je je eigen hologram maakt.

MAAK MIJ!

Het MaakMij-bouwpakket is voor € 12,50 af te halen bij de Makersbase en je kunt dit zo vaak gebruiken als je wilt. Zorg verder dat je houtlijm in huis hebt, verzamel wat felgekleurde voorwerpen en houd je smartphone bij de hand.

Stap 1

Zet de hologrambox in elkaar met de onderdelen uit het MaakMij-holograpakket. Gebruik houtlijm om alles vast te zetten.

Stap 2

Maak je eigen filmset met de stopmotionset uit je pakket.

Stap 3

Download de Stop Motion Studio-app. Je vindt deze in Google Play (Android) en in de App Store (Apple).

Stap 4

Kies één of meerdere felgekleurde objecten voor je stopmotion-hologram. Bijvoorbeeld een gifgroen autootje of een knalgele dinosaurus.

Stap 5

Maak een stopmotionvideo door foto's achter elkaar te plakken. Je gebruikt hiervoor de stopmotionfilmset, een felgekleurd object en de Stop Motion Studio app. In het MaakMij-pakket staat stap-voor-stap uitgelegd hoe je de video maakt.

Stap 6

Speel de video vanuit de app af op het volledige scherm, leg je telefoon ondersteboven in het Hologram Bouwpakket en zie je hologram verschijnen!

**NIEUWE VESTE EN
BREDA GAME WEEK:**

SAMENWERKEN AAN CREATIEF ZELFVERTROUWEN

Niet veel Bredanaars weten dit, maar onze stad heeft op internationaal niveau een flinke naam opgebouwd in de gamewereld. Dat komt door de hoge kwaliteit van game-opleidingen in Breda. Toch is er nog veel nodig om van de stad een echte gamehub te maken. Veel gamestudenten verlaten Breda weer na hun studie en dat is zonde! Daarom wordt dit jaar voor de tweede keer de Breda Game Week georganiseerd en Nieuwe Veste werkt hier enthousiast aan mee.

Tijdens de Breda Game Week krijgt iedereen de kans om de levendige game-industrie te ontdekken. Nieuwe Veste wil aanstormend talent en liefhebbers inspireren en helpen bij het ontwikkelen van hun vaardigheden. Dat gebeurt in werk- en ontmoetingsplaats De Makersbase, waar je alles leert over creatieve technologie.

“De term creatief zelfvertrouwen die Playgrounds introduceert, is zo mooi. Zelf maken geeft inzicht in je omgeving, versterkt jezelf en verrijkt je mogelijkheden.”

**Karlijn Muller, programmamaker
Nieuwe Veste Makersbase**

“Als je zoveel technologie en kennis in de stad hebt, dan moet je die benutten en uitlichten. Voor Breda Game Week is Nieuwe Veste dé samenwerkingspartner om hobbyisten en jong talent uit de stad kennis te laten maken met al het moois en goeds wat uit de Bredase onderwijsinstellingen voortkomt. De Makersbase is de juiste plek om dit zichtbaar te maken.”

**Leon van Rooij,
Directeur Playgrounds en organisator van Breda Game Week**

BREDA GAME WEEK

Van maandag 18 tot en met vrijdag 22 november vind je op locaties zoals de Rooi Pannen, BUas, St. Joost en Nieuwe Veste onder andere workshops en paneldiscussies. Het hele programma is te vinden op bredagameweek.nl en op nieuweveste.nl.

KOM EN BELEEF!

WORKSHOPS DIGI-TAALHUIS

Wil je leren inloggen met je DigiD? Meer te weten komen over je telefoon of tablet? Of wil je beter Nederlands lezen en schrijven? Dan is een workshop of cursus van het Digi-Taalhuis iets voor jou. We hebben ook taalgroepen op meerdere plekken in de stad.

Meer weten? We geven advies tijdens onze inloopspreekuren. Loop gerust eens binnen of neem contact met ons op via www.digi-taalhuisbreda.nl. Bellen kan ook naar 06 52 81 38 07.

PROEFLESWEEK

16 t/m 21 september

Maak kennis met ons nieuwe aanbod voor volwassenen en jongeren tijdens een proefles! Creativiteit zit in iedereen. Ontdek deze week wat jou inspireert en waar jij blij van wordt. Wat dacht je van toneel, dans, zang of spelen in een band, een prentenboek of poster art maken, schrijven of fotografie? Onze docenten geven je alle informatie die je nodig hebt om jouw keuze te maken! Meld je vooraf aan om zeker te zijn van een plekje.

DOCENTEN NIEUWJAARSCONCERT

In januari staat er een prachtige jaarlijkse traditie van Nieuwe Veste op de planning: het Docenten Nieuwjaarsconcert. Geniet van optredens van onze getalenteerde docenten.

BREDAPHOTO BIJ NIEUWE VESTE

In september en oktober is er in het kader van BredaPhoto van alles te beleven bij Nieuwe Veste. Op zaterdagmiddag vind je in de bibliotheek allerlei leuke verrassingen en kun je in de Makersbase aan de slag met stopmotion, animatie en een green screen. Kom je ook?

MINI BARST

Mini Barst is een festival op het Breda Barst-terrein (Park Valkenberg), alleen voor kinderen. Ook de allerkleinste bezoekers mogen hier al ervaren hoe leuk een festival kan zijn! Maar dat moet natuurlijk wel gebeuren in hun eigen belevingswereld. Vorig jaar was er een tof programma met onder andere een cakewalk, silent disco, groene workshops en kunstworkshops. Dit jaar wordt het festival gehouden op vrijdag 6 en zaterdag 7 september. Nieuwe Veste draagt bij aan deze creatieve programmering voor kinderen en jongeren.

KINDERBOEKENWEEK 'LEKKER EIGENWIJS'

Van 2 t/m 13 oktober is het Kinderboekenweek! Tijdens de Kinderboekenweek brengen we leesplezier en leesbevordering bij kinderen onder de aandacht en maken we ze enthousiast om een boek te lezen. Bij Nieuwe Veste is er van alles te beleven in de bibliotheek en kun je de mooiste verhalen lezen. Het thema dit jaar is 'Lekker eigenwijs!'. Boeken met eigenwijze en tegendraadse personages staan daarom centraal.

MAAND VAN DE GESCHIEDENIS

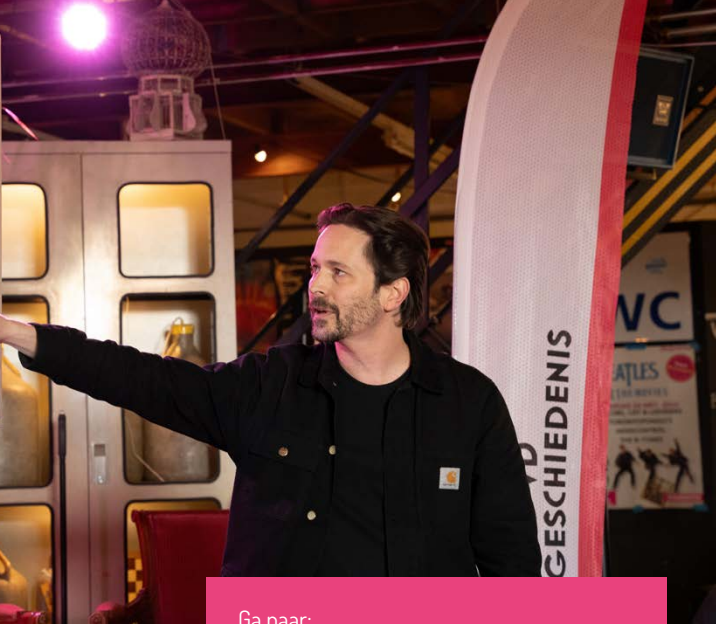
Joris Verhoeven van Stadsarchief Breda vertelt over de Bredase Maand van de Geschiedenis, die in oktober van start gaat.

Je werkt bij Stadsarchief Breda. Wat doen jullie precies?

Wij beheren meer dan twaalf (!) kilometer aan archief van en voor de stad. Dit bestaat uit 'oldskool' archief, zoals van Gemeente Breda, dat gaandeweg is aangevuld met bijvoorbeeld fotocollecties en boeken over Breda. Met allerlei verhalen op de plank, noemen we onszelf graag 'het geheugen van de stad'. We leggen hierbij de focus juist op het 'nu'. Een mooie brug met de slogan van de Maand van de Geschiedenis: 'Ontdek gisteren, begrijp vandaag'.

Waarom is de Maand van de Geschiedenis in Breda zo belangrijk?

De kracht van de Bredase Maand is dat we samen met allerlei partners uit de stad jaarlijks een gevarieerd programma wegzetten. Stadsarchief, Nieuwe Veste en Stedelijk Museum Breda zijn kartrekkers, maar de Maand is van iedereen in de stad én omliggende dorpen. Iedere editie ontstaan er weer samenwerkingen, bijvoorbeeld met Stichting Arjati en KOP. Hiermee bereiken we bijvoorbeeld de Indische en Molukse gemeenschap en jonge kunstenaars.

Het thema van de Bredase Maand van de Geschiedenis is dit jaar 'Echt Nep'. Zijn er voorbeelden in Breda van fake news of misleiding?

In Ulvenhout was er begin twintigste eeuw een wonderdokter, Frans Colson. Hij beweerde over gaven te beschikken waarmee hij mensen kon genezen. Nu zouden we hem misschien een kwakzalver noemen. Eén genezing haalde de krant: een vrouw moest boven een emmer hangen tegen de buikpijn. Wonderbaarlijk genoeg spuugde ze toen een kikker uit en was de buikpijn over.

Welk effect denk je dat kunstmatige intelligentie gaat hebben op culturele organisaties?

We zien dat AI en machine learning ons als erfgoedinstelling kunnen helpen, bijvoorbeeld met

Ga naar:

bredasemaandvandegeschiedenis.nl

voor alle activiteiten in oktober.

Op zaterdagmiddag 28 september is de feestelijke kick-off in Podium Bloos.

het ontcijferen van oude handschriften. In de geschiedenis zien we altijd een zoektocht naar hulpmiddelen om informatie te krijgen. Denk aan de boekdrukkunst of recenter: Google.

Wel moeten we altijd kritisch blijven. Stadsarchief helpt je hierbij: je kunt verschillende bronnen raadplegen en we helpen met bronnen beoordelen. Je kunt online ons archief bekijken, maar langskomen mag natuurlijk ook! Kom onderzoek doen, bekijk originele archiefstukken en vraag ons het hemd van het lijf.

PRINSELIJK UURTJE

'Ik ben altijd actief geweest en ik ben nog steeds een bezige bij; dat kan ik hier kwijt.'

Tijdens het Prinselijk Uurtje luister je naar een inspirerend verhaal en je gaat daarna zelf - onder begeleiding van een kunstenaar - creatief aan de slag. Je hoeft geen ervaring te hebben. Het is voor iedereen die graag actief bezig wil zijn, geïnspireerd wil worden en mensen wil ontmoeten. De 'uurtjes' zijn om de week op dinsdagochtend in wijkcentrum Princenhof in Princenhage. In het najaar start een nieuwe groep in wijkcentrum Heksenwiel in de Haagse Beemden. Bekijk de agenda op onze website voor meer informatie.

OPEN DAG MUZIEK

Zondag 1 september

Deze open dag wil je niet missen! Voor iedereen van jong tot oud! Altijd al willen leren spelen of je instrument van vroeger weer eens oppakken? Je kunt allerlei muziekinstrumenten uitproberen en ontdekken wat je het allerleukste vindt: gitaar, drums, zang, viool, dwarsfluit of trompet en nog veel meer! Ook kun je toffe workshops volgen of een presentatie bekijken. Kom je ook?

AGENDO

Activiteiten

september 2024 - februari 2025

1 september

Open Dag Muziek Nieuwe Veste

11 t/m 13 september

AI en de Stad - Bredadata festival

13 t/m 22 september

Boekenweek van Jongeren

13 september t/m 3 november

BredaPhoto Festival

14 september

Flip The Page: Young Adult Bookfest

16 t/m 21 september

Proeflesweek cursussen en lessen

18 september

Digicafé: Veilig online bankieren

21 september

ZUID street culture festival

Wereld Alzheimer Dag

22 september

Kamermuziek Breda: Daan Manneke

28 september

Kick-off Maand van de Geschiedenis

29 september

1M2 podium

In de geest van de Vloeiweide

hele maand oktober

Maand van de Geschiedenis: Echt Nep

2 t/m 13 oktober

Kinderboekenweek: Lekker eigenwijs!

4 oktober

Nationale Voorleeslunch

Kamermuziek Breda: Animato Quartet

5 oktober

Weekend van de Wetenschap bij Nieuwe Veste

13 oktober

Books on Tour

16 oktober

Digicafé: Het nieuwe lezen

23 oktober

Maand van de Geschiedenis: Een avond met

Bart van Loo

25 oktober

Kamermuziek Breda: Trio Pedano

hele maand november

Heel Nederland Leest

3 november

Heel Nederland Leest Feest

9 november

Groot Dictee der Nederlandse Taal

12 t/m 17 november

Ocrum Muziekfestival

13 november

Digicafé: Online winkelen, waar moet je op letten

Najaarsbijeenkomst Kunst & Cultuur op School

15 november

Kamermuziek Breda: Revue Blanche

16 november

Living Library

18 t/m 22 november

Breda Game Week | Stichting Playgrounds

18 t/m 29 november

GoodMood Breda

19 november

Postschool: Lezing 80 jaar bevrijding

29 november

Creative Co.LaB Festival

11 december

Digicafé: Veilig gebruik van social media

18 december

Kerstconcert Nieuwe Veste Bigband

20 december

Kamermuziek Breda: Cappella Pratensis

5 januari

Kamermuziek Breda: MO Cellos

12 januari

Open dag cursussen en lessen

17 januari

Kamermuziek Breda: Van Baerle Trio

19 januari

Bredase finale Voorleeswedstrijd

22 januari t/m 1 februari

Nationale Voorleesdagen

29 januari

Finale Voorleeswedstrijd

5 februari

Netwerk- en inspiratiebijeenkomst voor aanbieders Kunst & Cultuur op School

Scan de QR-code en bekijk onze actuele agenda online.

PODIUMPROEVERIJEN MAKERS VAN BREDA

Breda is handenvol talentvolle theatermakers rijk, maar misschien heb je hun werk nog nooit gezien. Daarom is er de Podiumproeverij van de Makers van Breda. Voor een lage prijs maak je kennis met (nieuwe) theaterproducties in Podium Bloos. Makers van Breda is een groep professionele producenten van theater, dans en muziek, die samen werken aan meer zichtbaarheid en publieksontwikkeling en zich richten op een gezamenlijke locatie aan de Speelhuislaan in Breda.

Data Podiumproeverijen:

9 november 2024 en 9 januari, 20 februari en 24 april 2025.

HEEL NEDERLAND LEEST

De hele maand november

Een goed boek brengt gesprekken op gang en verbindt lezers met elkaar. Daarom geven we deze maand het boek Joe Speedboot van Tommy Wieringa cadeau om te lezen en samen te bespreken. Er zijn ook allerlei activiteiten te beleven in de bibliotheek. Op 3 november starten we deze maand feestelijk met het Heel Nederland Leest Feest. Daar moet je bij zijn!

KIEKEBOEK!

Iedere laatste vrijdag van de maand is er Kiekeboek! in bibliotheek centrum. Het leukste speel-, leer- en leesmoment voor baby's. We laten je zien hoe je met de mooiste babyboekjes, liedjes en spelletjes al vanaf de eerste maanden kunt werken aan de taalontwikkeling van je kind. Zo geef je je baby een vliegende start. En het is ook nog eens heel gezellig! Kiekeboek! is een knus en leerzaam moment voor jou en je baby.

VOLKS UNIVERSITEIT BREDA

Schrijf
je in!

Bij Volksuniversiteit Breda ontdek je een uitgebreid aanbod aan betaalbare cursussen, workshops, excursies en lezingen, speciaal voor mensen die nieuwe vaardigheden willen ontwikkelen en interesses willen verkennen. Ontmoet gelijkgestemden en ga samen aan de slag.

Altijd al een nieuwe taal willen leren, zoals Arabisch, Portugees of Chinees? Wil je je fotografieskills naar een hoger niveau tillen? Of misschien wil je beginnen met tekenen of schilderen, of je kennis van kunst en cultuur verdiepen? Heb je een fascinatie voor het heelal en wil je daar meer over leren? Volksuniversiteit Breda heeft het allemaal!

Bekijk het volledige aanbod op de website.

WWW.VOLKSUNIVERSITEIT-BREDA.NL

MAKERSBASE

Open inloop (vanaf 9 jaar)

Elke woensdag, vrijdag en zaterdag van 13.00 - 17.00 uur

Loop gerust eens binnen tijdens de open inloop en laat je inspireren door de kennis, ervaringen en creaties van anderen.

Craft Community (vanaf 16 jaar)

Elke woensdag van 19.00 - 22.00 uur

Kom op woensdagavond naar de Makersbase om je creatieve skills te ontwikkelen. Neem je eigen project mee en ga samen met makerscoach Marjan en de andere crafters aan de slag.

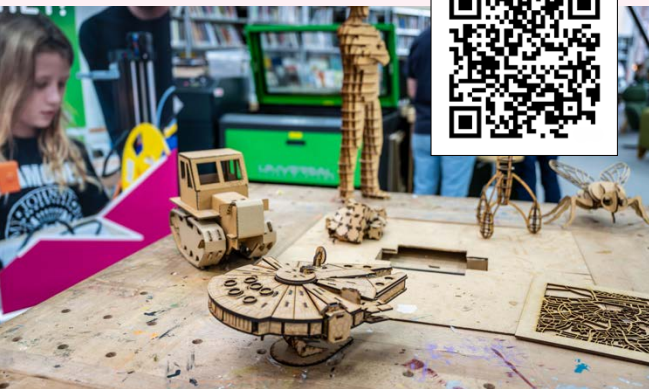
Tech Community (vanaf 16 jaar)

Elke donderdag van 19.00 - 22.00 uur

Elke week gaat een enthousiaste club aan de slag met verschillende technieken en challenges.

Workshops en cursussen (vanaf 9 jaar)

Wil je stap voor stap leren hoe de creatieve tools in de Makersbase werken? Meld je dan aan voor een van de workshops en/of cursussen. Scan de QR-code voor meer informatie.

JAARPROGRAMMA KUNSTMATIGE INTELLIGENTIE

De ontwikkelingen rondom Artificial Intelligence (AI), oftewel Kunstmatige Intelligentie, zijn de afgelopen jaren razendsnel gegaan. Denk maar aan gezichtsherkenning in je smartphone, zelfrijdende auto's of ChatGTP. Allemaal toepassingen van Kunstmatige Intelligentie waar je in je dagelijks leven mee in aanraking kunt komen. Kunstmatige Intelligentie heeft grote voordelen voor allerlei sectoren. Zo wordt data razendsnel geanalyseerd, waardoor er veel sneller gewerkt wordt. Daarentegen roept Kunstmatige Intelligentie ook een hoop vragen op. Denk bijvoorbeeld aan nepnieuws dat steeds vaker wordt verspreid. Dit heeft grote impact op hoe we over feiten, nieuws en de waarheid denken.

Om de ontwikkelingen rondom Kunstmatige Intelligentie te duiden, organiseert Nieuwe Veste in samenwerking met onder andere Volksuniversiteit Breda, Makersbase Breda,

Breda, Urban Living Lab en Digi-Taalhuis een jaarprogramma rondom dit thema. In verschillende lezingen, evenementen en cursussen kun je meer leren over Kunstmatige Intelligentie en het gesprek aangaan over de voor- en nadelen. Scan de QR-code om meer te lezen over Kunstmatige Intelligentie of onze activiteiten of workshops te bekijken.

Volksuniversiteit Breda

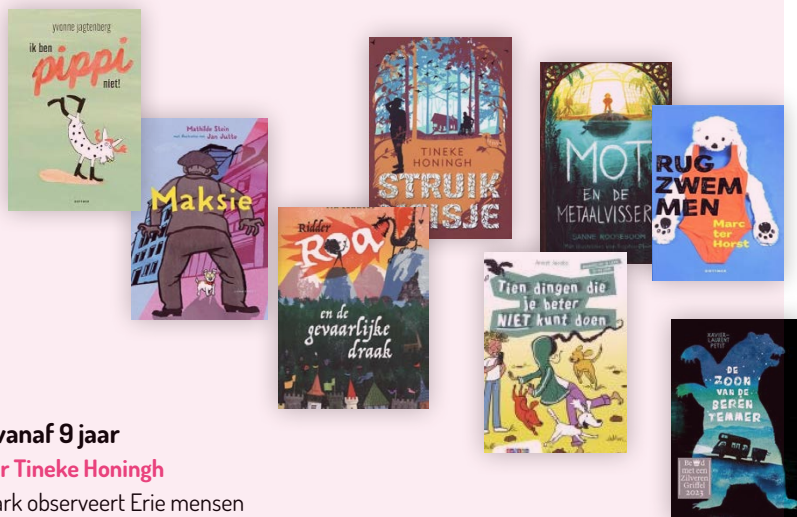
Volksuniversiteit Breda biedt een groot aantal betaalbare cursussen, workshops, excursies en lezingen die een bijdrage leveren aan je ontwikkeling of een leuke invulling geven aan je vrije tijd. Het motto? Een leven lang leren en ontwikkelen.

**VOLKS
UNIVERSITEIT
BREDA**

BOEKENTIPS JEUGD

KINDERBOEKENWEEK 2024: LEKKER EIGENWIJS!

Voor kinderen vanaf 4 jaar

Ik ben Pippi niet! door Yvonne Jagtenberg

Een grappig prentenboek over het meisje Geit met sproeten en oranje vlechten. Ze is supersterk en kan zelfs een paard optillen.

Ridder Roa en de gevaarlijke draak door Pim Lammers

Een boek over een dappere prinses die als ridder op pad gaat om prinses Ayla te redden, die ontvoerd is door een gevaarlijke draak.

Voor kinderen vanaf 7 jaar

Maksie door Mathilde Stein

Een grappig en eenvoudig zelf te lezen boekje over het schattige hondje Maksie, die op zoek is naar een stoere baas. Hoe gaat hij die vinden?

Voor kinderen vanaf 9 jaar

Struikmeisje door Tineke Honingh

Op een vakantiepark observeert Erie mensen vanuit de struiken om erachter te komen waarom mensen doen zoals ze doen.

Voor kinderen vanaf ongeveer 10 jaar

Mot en de metaalvisser door Sanne Roosenboom

Een meeslepend boek met prachtige tekeningen over de 11-jarige Mot, die eigenlijk Vlinder heet.

Tien dingen die je beter niet kunt doen door Annet Jacobs

Jin en Zipper zijn de lijstjes van hun meester zat. Zij maken hun eigen lijstje met dingen die je niet moet doen, maar durven zij die dingen wel te doen?

Voor kinderen vanaf 11 jaar

Rugzwemmen door Marc ter Horst

Noor is het zat om steeds met haar ouders actie te voeren voor het klimaat. Terwijl haar ouders in de veronderstelling zijn dat ze op een zomerkamp is, verblijft ze in werkelijkheid ergens anders.

Voor kinderen vanaf 12 jaar

De zoon van de berentemmer door Xavier-Laurent Petit

Een familie op zoek naar een betere toekomst reist samen met hun beer langs allerlei plaatsen waar ze steeds niet welkom zijn.

VOORLEZEN IS BELANGRIJK EN VOORAL OOK ERG LEUK

Voorlezen aan je kleine: je kunt er niet vroeg genoeg mee beginnen. Dit is natuurlijk goed voor de taal- en spraakontwikkeling van je kind, maar voorlezen doet nog zoveel meer!

Die voordelen beginnen al wanneer je baby 2 tot 3 maanden oud is. Baby's genieten van de aandacht en het contact met jou. Ook zijn ze dol op liedjes, versjes en rijmpjes tijdens het bekijken van het boek. Daarbij geeft voorlezen kinderen informatie over de wereld om hen heen. Door middel van verhalen maken ze kennis met verschillende gebeurtenissen, mensen en culturen. De allerjongste kinderen leren eerst vooral over de alledaagse dingen tijdens het voorlezen.

Bij het voorlezen oefenen kinderen ook in luisteren en concentreren. Hoe ouder kinderen zijn, hoe langer hen dit lukt. Daarbij prikkelt het de fantasie van kinderen. Jonge kinderen vertellen bij het voorlezen ook graag over hun eigen ervaringen. Tot slot stimuleert voorlezen de sociaal-emotionele vaardigheden van kinderen. Wanneer ze helemaal in een verhaal zitten, willen ze natuurlijk graag weten hoe het afloopt en blijven ze meedenken en -praten. Ze leren zich in te leven in personages en oorzaak en gevolg kennen. Los van al deze voordelen is het allerbelangrijkst aan voorlezen natuurlijk het warme en gezellige moment met je kind. Samen bladeren door een (prenten)boek en praten over het verhaal: dat is toch prachtig!

Voorleestips

- Maak er een knus en gezellig moment van.
- Kies een boek dat past bij de belevingswereld van je kind.
- Geef je kind de ruimte om te reageren of iets te zeggen bij het voorlezen.
- Lees en bekijk hetzelfde boek een paar keer.

KUNST-BSO VESTETUIN:

HIER MAG EN KAN (BIJNA) ALLES!

Wist je dat er jaarlijks 60 kinderen meedoen met het Zomerkamp? Het Zomerkamp wordt ondersteund door Kober Vestetuin.

Meestal zit de buitenschoolse opvang in of naast een school, maar bso Vestetuin zit in het centrum van Breda. Dit is niet zomaar een bso, maar een kunst-bso van Kober waarmee Nieuwe Veste nauw samenwerkt, bijvoorbeeld tijdens het Zomerkamp. Op deze bso komen kinderen uit heel Breda tussen de 7 en 12 jaar. De gemene deler: al deze kinderen zijn echte creatievelingen!

Pedagogisch medewerkers Annemarie en Sylvia openen doordeweeks de deuren van bso Vestetuin. Dit is een creatieve huiskamer waar kinderen samen aan de slag gaan met muziek, dans, theater of beeldende kunst. Lekker samen muziek maken of schilderen. Ook zijn er

verkleedkisten, dansspiegels en een greenscreen aanwezig. Hier mag en kan (bijna) alles! Het is niet zomaar dat Vestetuin in Nieuwe Veste is gevestigd. Bij Nieuwe Veste in het centrum doen dagelijks heel veel kinderen mee aan allerlei cursussen. Sacha de Heer, projectmedewerker lessen en cursussen, vertelt: "Door de samenwerking met de bso kunnen kinderen ook deelnemen aan een cursus wanneer de ouders werken op die dag. Kinderen komen vanuit school met de taxi naar bso Vestetuin. Hier kunnen ze iets eten en drinken, uitrusten, spelen én gaan ze naar hun cursus Muziek, Theater, Musical, Dans, Beeldend of Creatieve mix!" Annemarie, pedagogisch medewerker van Kober, vult aan: "Het zijn onze artiesten van de toekomst, hun enthousiasme werkt aanstekelijk."

LEESPLEZIER VOOR DE ALLERKLEINSTEN

Voorleesconsulent BoekStart Myra vertelt over (het belang van) voorlezen aan baby's, dreumesen en peuters.

Waarom is voorlezen zo belangrijk?

Met voorlezen geef je je kind een goede start mee en maak je samen mooie herinneringen. In Breda is er daarom BoekStart, speciaal om kinderen van 0 tot 4 jaar én hun ouders van boeken te laten genieten.

Welke activiteiten zijn leuk voor kinderen?

Je kunt naar een van onze maandelijkse voorleesactiviteiten, zoals Kiekeboek!, Pretletters en Peuterpret. Daarnaast is er tijdens de Kinderboekenweek, de Nationale Voorleesdagen en de Media Ukkie Dagen voor jonge kinderen van alles te beleven in de bibliotheek, zoals theatervoorstellingen en voorleesmomenten.

Zijn er meer plekken in Breda met een bibliotheek voor jonge kinderen?

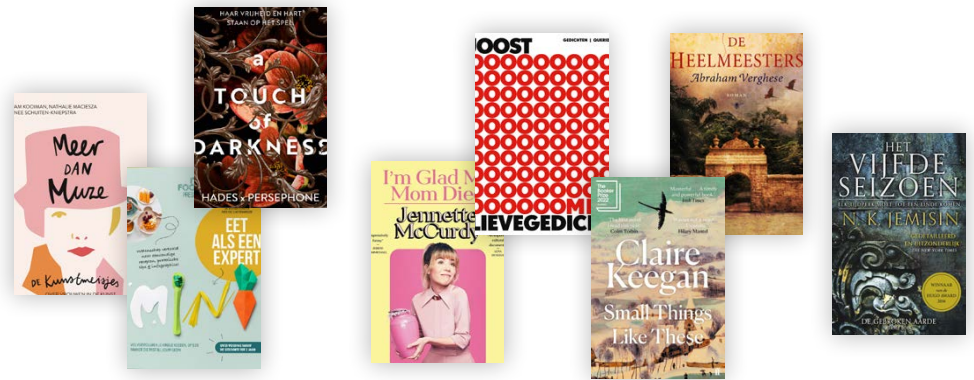
Ja! We werken samen met verschillende kinderdagverblijven in Breda. Hier zorgen we voor een mooie boekencollectie, komen we voorlezen en helpen we door het geven van ouderbijeenkomsten, cursussen aan medewerkers en het samen maken van een voorleesplan. Voor kinderen op de basisschool hebben we de Bibliotheek op School. Zo is er voor kinderen eindelijk veel leesplezier!

Hoe is het om vanuit de bibliotheek het voorlezen onder de aandacht te brengen?

Ik ben vooral trots dat ik als Voorleesconsulent bij mag dragen aan het leesplezier van de jongste Bredanaars en hun ouders en verzorgers.

BOEKENTIPS VOLWASSENEN

Er wordt wel eens gedacht dat bibliotheekmedewerkers de hele dag boeken kunnen lezen. En ook al zijn het natuurlijk allemaal liefhebbers, lezen doen ze in hun vrije tijd. Dat doen ze graag en ze delen met plezier een aantal boekentips!

Stephanie

A touch of darkness van Scarlett St. Clair

Waarom je dit moet lezen? Het is duister, sexy en verschrikkelijk verslavend.

Joep

Lievegedicht van Joost Oomen

Een hele verfrissende dichtbundel van een podiumdichter. Dat merk je het beste wanneer je de gedichten hardop leest en het ritme en plezier erin terug hoort. Het is een bundel over liefde en hoewel er daar veel van zijn, is er geen een zoals deze.

Melanie

I'm glad my mom died van Jennette McCurdy

Ik heb dit boek in een ruk uitgelezen. Jennette McCurdy's verhaal over het leven als kindster is meeslepend, eerlijk en pijnlijk grappig, waardoor je alsmaar door wil lezen.

Nina

Eet als een expert mini van Rolinde Demeyer

Dit boek bevat veel wetenschappelijke informatie over voeding voor 0 tot 2-jarigen. Daarnaast staan er ook recepten in: de bietsenspread is een grote favoriet thuis!

Klaartje

Meer dan muze van Mirjam Kooiman

Als creatief persoon vind ik het erg inspirerend om over het werk van anderen te lezen. Dat de kunstmeisjes over vrouwelijke kunstenaressen (en muzen) schrijven, maakt dit boek voor mij extra leuk!

Lotte

The Broken Earth Trilogy van N.K. Jemisin

Ik ben een enthousiaste (high)fantasy lezer, maar wat mij vaak tegenstaat aan dit genre is de voorspelbaarheid. Deze serie heeft dat niet. Niet luchtig, wel hartverscheurend, rauw en ongelooflijk mooi.

Karin

Het verbond van water van Abraham Verghese

De Heelmeesters van Verghese staat in mijn top-10 lijstje van all-time favorites. In 2023 heb ik Verghese's nieuwe, eveneens indrukwekkende, roman The Covenant of Water/ Het verbond van water gelezen.

Saskia

Small Things Like These van Claire Keegan

Als Bill, een gelovig man, ziet hoe zijn gemeenschap de ogen sluit voor grote misstanden, maakt hij een enorme groei door. Een parel van een novelle waarin geen woord te veel staat.

VOORDEEL MET EEN BREDAPAS EN HET VOLWASSENENFONDS

Weinig te besteden en toch lekker lezen of een cursus volgen?

Gratis lid van de bibliotheek met een BredaPas

Woon je in Breda en heb je een laag inkomen? Vraag dan een BredaPas aan. Hiermee krijg je korting op allerlei activiteiten. Wat dacht je van een gratis lidmaatschap bij de bibliotheek of 10% korting bij Kringloopwinkel Vindingrijk?

Lezen, schilderen, een instrument leren bespelen of dansen zorgen ervoor dat je hersenen actief blijven. Creatief bezig zijn, is goed voor je gezondheid, je zelfvertrouwen en het maakt gelukkig.

Genoeg redenen om te blijven lezen, leren, maken en beleven. We vinden het dan ook belangrijk dat iedereen de kans krijgt om dit te doen.

Korting op lessen en cursussen van Nieuwe Veste met het Volwassenenfonds Sport & Cultuur

Voor iedereen die een cursus of les wil volgen maar niet zoveel te besteden heeft, is er het Volwassenenfonds Sport & Cultuur. Daarmee krijg je € 300,- korting. Vraag deze korting aan met je BredaPas en doe mee!

Hulp nodig?

Wil je graag een BredaPas aanvragen en vind je dit lastig? Kom dan naar het Informatiepunt Digitale Overheid in één van onze vestigingen of naar de spreekuren in Hoge Vucht, Tuinzigt, Kesteren of Bavel. Heb je vragen? Kijk dan op onze website of bel naar Nieuwe Veste.

BO DIVERSITY EN NIEUWE VESTE:

SAMENWERKEN AAN EEN INCLUSIEVE STAD

Ieder mens is uniek. Daarom zet Nieuwe Veste zich in voor een inclusieve samenleving waarin iedereen zich welkom voelt en kan stralen. Samen met verschillende partners organiseren we onder andere exposities en debatavonden. Zo gaan we door middel van taal, creativiteit en kunst een dialoog aan met de stad en dragen we bij aan een inclusieve samenleving.

BO Diversity is een van die partners; een non-profit-organisatie uit Breda die werkt naar inclusie en gendergelijkheid door creatieve en educatieve projecten. Een voorbeeld hiervan is Taboe Tabee. Een project over queer* moslims, waarin je via persoonlijke verhalen ziet hoe seksualiteit, gender en religie samenkomen in iemands identiteit. In de bijbehorende expositie vertelt Hasan Gök zijn verhaal.

“Toen ik voor het eerst uitsprak dat ik queer én moslim ben, verlichtte dit de last op mijn schouders enorm. Lange tijd kon ik die twee werelden niet bij elkaar brengen. Ze samen in een zin noemen voelt echt als een bevrijding. Doordat ik de community van queer moslims vond, dacht ik: “Je bent niet de enige, Hasan.” In je eentje voel je je misschien raar of anders. Als je samen bent, voel je dat niet.

Als ik denk aan deze groep mensen en het gevoel van saamhorigheid, dan kan dat me iedere keer weer ontroeren. Iedereen heeft zijn eigen mensen nodig. Mensen die op je lijken, die dezelfde worstelingen hebben meegemaakt en die met vergelijkbare normen, waarden en vaardigheden zijn opgegroeid”.

Dit is een fragment van een interview uit de expositie Taboe Tabee: Queer moslims. Deze expositie was het startpunt van een seizoen vol samenwerkingen tussen BO Diversity en Nieuwe Veste.

* De term Queer wordt gebruikt om aan te geven dat iemand zich niet thuis voelt binnen hokjes, zoals hetero- of homoseksueel en man of vrouw.

VAN DROOM NAAR DOEL IS DOEN!

Je droom waarmaken gaat niet altijd vanzelf. Acht jongeren tussen de 16 en 23 jaar uit de Hoge Vucht hebben in het voorjaar meegedaan aan ‘Van Droom naar Doel is Doen’ bij Nieuwe Veste. In negen masterclasses keken ze samen met Judah, een coach van Quardin, hoe ze stap voor stap hun droom kunnen bereiken.

Mahfoez

“De masterclasses leren je om discipline te hebben, jezelf scherp te houden. Je ontdekt dat het positieve beeld dat je van jezelf hebt niet altijd klopt. De training dwingt je echt om uit je comfortzone te stappen.”

Marwan

“Ik zit hier om mijn netwerk te verbreden en kennis over ondernemerschap op te doen.” Hij doet de opleiding Sport en Bewegen en is tot de conclusie gekomen dat sport voor hem meer een hobby is dan werk.

Tobias

Tobias doet de Entree-opleiding. Hij wilde bij de start van het traject stylist worden en deed mee aan de masterclasses om zijn netwerk te verbreden en ondernemingsvaardigheden op te doen. Tijdens het traject stelde hij zijn droom bij en koos een andere richting.

Op de foto van links naar rechts: Abdelhamid, Judah en Tobias. >

Coach Judah

“Het zijn allemaal stoere jongeren die meedoen”, zegt coach Judah. Hij heeft zelf ook zo’n traject gevolgd en weet waar ze tegenaan lopen. “Het is zo hoopvol voor de toekomst om jongeren te helpen hun talent te ontwikkelen.”

Als afsluiting van het traject vond er een pitchnight plaats waarin familie, vrienden en bekenden werden betrokken bij de toekomstdromen van de deelnemers en de weg ernaartoe.

SNEQ: EEN VEILIGE PLEK OM JE TALENTEN TE ONTDEKKEN EN TE ONTWIKKELEN

Aan de Veilingkade naast Emmaus vind je SNEQ, een gezellige, creatieve ontmoetingsplek. SNEQ is ontstaan uit een samenwerking tussen Stichting Maatschappelijke Opvang (SMO), Nieuwe Veste, Emmaus en Quiet Breda en is speciaal opgezet om kunst en cultuur voor iedereen mogelijk te maken.

“Nieuwe Veste mag dan nog zo toegankelijk zijn, voor sommigen is de drempel toch te hoog”, legt Adriëtte van Dongen van SMO uit. “SNEQ heeft nu ongeveer 120 deelnemers met heel diverse achtergronden. Wij laten mensen iets in zichzelf ontdekken en ontwikkelen. ‘Ook de spontane ontmoetingen tussen mensen van verschillende komaf is heel mooi om te zien bij SNEQ. Het helpt mensen aan een positiever zelfbeeld waardoor zij ook maatschappelijk hun weg beter vinden.”

“Mensen kunnen elkaar hier ontmoeten en hun talenten ontplooiën, onder andere door gratis workshops met vakdocenten en kunstenaars van Nieuwe Veste”, vult Irma Rens van Nieuwe Veste aan. “Tijdens de workshops gaan we niet in op negatieve zaken, maar ligt de focus op plezier, creativiteit en contact. We zien dat deelnemers zichzelf vaak verrassen: ‘Wow, heb ik dit gemaakt?’ Daarmee groeit hun zelfvertrouwen.”

Mieke en Deborah zijn fanatieke SNEQ-ers. Mieke: “Ik kom met een groepje wekelijks tekenen en doe mee aan de workshops. Superleuk om samen creatief bezig te zijn.”

Deborah vindt het fijn om dingen in haar eigen tempo aan te pakken en komt dan ook graag bij SNEQ: “Op school moet je heel veel, bij SNEQ kies je zelf wat je wil doen. Ik volg op vrijdag toneelles en soms gitaarles op maandag. Bij Kleurrijk teken ik. De verbinding met anderen is heel prettig, je leert elkaar kennen als je creatief bezig bent. Ik merk echt dat ik hierdoor groei. Hopelijk kan ik van creativiteit later mijn werk maken.”

SNEQ

“Superleuk om samen creatief bezig te zijn.”

DE BIEB KOMT TERUG IN HOGE VUCHT!

De Bieb Hoge Vucht komt terug en groeit dankzij boeken, ontmoeting en leren, samen met de buurt. Het wordt:

- een gezellige plek om anderen te ontmoeten;
- een plek vol boeken en informatie;
- een plek waar je jezelf kunt ontwikkelen.

In de Franciscuskerk aan het Belgiëplein is straks niet zomaar een bieb. Hier vind je binnenkort een levendige plek voor en door bewoners zoals jij! De bieb blijft uiteraard de plek om boeken te lezen en te lenen, maar ook een plek om te ontmoeten, studeren en ontspannen en waar kennis wordt gedeeld.

Wat vind jij belangrijk?

Bieb Hoge Vucht wordt een levendige bieb. Heb jij nog ideeën voor deze toekomstige ontmoetingsplaats? Laat het ons weten. Scan de QR-code en vul het contactformulier in.

Doe mee als vrijwilliger!

Bieb Hoge Vucht kan niet zonder vrijwilligers. Daarom zijn we op zoek naar mensen met een passie voor boeken en lezen of voor media en informatie. Maar je kunt je ook als vrijwilliger opgeven als klusjesman of -vrouw of voor een rol in de horeca. Op welke manier wil jij een steentje bijdragen? Laat het weten via 'contact opnemen' door de QR-code te scannen.

DE BIBLIOTHEEK STEEDS MEER IN DE WIJKEN EN DORPEN

Bij een bibliotheek denk je waarschijnlijk vooral aan het lenen van boeken, maar wist je dat de bibliotheek steeds meer een plek wordt om te ontmoeten, te leren en creatief bezig te zijn? Ook kun je hier terecht met informatievragen, bijvoorbeeld over de digitale overheid. De bieb is dé huiskamer van de stad waar jong en oud samenkomen.

Kom naar onze vestiging in het centrum, Haagse Beemden en IJpelaar, of vind ons op één van de andere locaties in de wijken en dorpen. Bij de vele haal- en brengpunten kun je boeken ophalen en inleveren. Ben je zelf niet mobiel? Dan komen onze vrijwilligers van Bibliotheek-aan-Huis naar jou toe.

Onze leesconsulenten adviseren en ondersteunen meer dan 30 scholen in Breda via Bibliotheek op School. Zo is er een actuele collectie boeken op de scholen. Dit zorgt bij de leerlingen voor meer leesplezier, ze leren omgaan met media en het verbetert hun taalvaardigheid.

In de stad vind je ook steeds meer Informatiepunten Digitale Overheid. Hier helpen we je bijvoorbeeld met inloggen met je DigiD, een afspraak maken bij de gemeente Breda of het aanvragen van een BredaPas. Je hoeft hiervoor geen lid te zijn van de bibliotheek.

Wil je je Nederlands verbeteren? Kom dan naar één van de inloopspreekuren van Digi-Taalhuis Breda voor informatie over het totale taalaanbod in Breda. Je kunt ook meedoen met onze taalgroepen om Nederlands te oefenen.

Je vindt onze informatiepunten en Digi-Taalpunten onder andere in Bavel, Haagse Beemden, Heuvel, Hoge Vucht en Tuinzigt. Kijk op onze website voor alle plekken waar je Nieuwe Veste bibliotheek kunt vinden.

DE BENTOBBOX: EEN GEZONDE LUNCH IN JE BROODTROMMEL

TIP VAN HORECA BOMEN

Mark, horecamanager BOMEN, maakte een inspiratiereis naar Japan. Een van de dingen die hij op deze reis ontdekte, was de Bentobox: een typische Japanse lunch. Deze box of doos wordt gevuld met bijvoorbeeld rijst, groenten, vis- of vleeswaren.

In Nederland had hij de box nog bijna nergens op de kaart gezien, dus geïnspireerd door zijn reis, wilde hij deze graag introduceren in onze eigen horeca BOMEN. Net zoals in Japan word je als gast écht verrast als je de box openmaakt. De box is gevuld met allerlei lekkernijen, zodat je echt uit kunt kijken naar je lunch.

De miniversie is de Bentobox-kids, een combinatie van een kaastosti, rauwkost en een portie fruit. Wij stoppen er bij BOMEN ook nog een leuke kleurplaat en kleurtjes bij. Zo wordt gevarieerd en gezond eten alleen maar leuker! Zin in iets anders dan een standaard lunch? Kies dan voor onze Bentobox-salade. In deze box zit een Indische salade gemaakt van gebakken rijst, de lekkerste pindasaus, een eitje en een salade van komkommer, tomaat en ijsbergsla. Eens een keer iets anders dan een boterham met kaas! Je kunt de salade nóg lekkerder maken door er wat kimchi doorheen te doen.

We zien je graag bij BOMEN! Onze missie? Elke gast een stukje blijer naar buiten laten gaan dan dat diegene binnenkwam.

Team BOMEN

“In deze box zit een Indische salade gemaakt van gebakken rijst, de lekkerste pindasaus, een eitje en een salade van komkommer, tomaat en ijsbergsla.”

SAMENWERKING MEZZ EN NIEUWE VESTE:

VAN LOCATIE NAAR KETEN VAN MUZIEK

Wie in Breda aan popmuziek denkt, heeft al gauw MEZZ voor ogen. De koperkleurige 'pinda' aan het Van Coothplein is de plek waar de beste bands optreden en waar lokaal talent kan oefenen en ervaring opdoen. Dat lokale talent begint met regelmaat in de lesruimtes van Nieuwe Veste.

Een samenwerking tussen MEZZ en Nieuwe Veste is dan ook logisch. "Tot nu toe is dat vooral praktisch", zegt MEZZ-directeur Rik Peters. "Voor twee evenementen, Popmonument en Ik zie U graag, is Nieuwe Veste een van de locaties waar we optredens programmeren. Een mooi voorbeeld was 'Roman de la Rose', een combinatie van elektronische muziek en spoken word op de podiumtrap in Nieuwe Veste afgelopen Popmonument. Dat werkt heel goed en we willen de samenwerking graag inhoudelijker maken. Zo werkt Popmonument in Bergen op Zoom samen met de bibliotheek, om samen met een hiphopartiest liedjes te schrijven. Dat zou in Breda ook prima kunnen, met bijvoorbeeld het Digi-Taalhuis van Nieuwe Veste."

"In de toekomst kunnen Nieuwe Veste en MEZZ elkaar nog meer aanvullen. We weten elkaar nu ook al goed te vinden. Samen kunnen we een mooie 'muziekketen' maken, zodat we trots kunnen zijn op Breda als muziekstad. Het begint met mensen die muziek maken, die in Nieuwe Veste en bij ons les krijgen. Samen kunnen we talenten opleiden en hen plekken geven om op te treden."

NIEUWE VESTE ACTIEF BIJ ACTIVITEITEN IN DE STAD

Er worden volop concerten en andere evenementen in en rondom de stad georganiseerd, door amateurclubs en culturele organisaties. Zoals het Breda Jazz Festival, Breda Barst, Open Monumentendag en nog veel meer. Nieuwe Veste is al jaren betrokken bij verschillende stedelijke activiteiten in de ondersteuning en mede-organisatie.

Dit jaar hebben we de samenwerking met het Jazz Festival verder uitgebreid. Zo heeft het Jazz Festival samen met Nieuwe Veste onder andere een educatief programma gemaakt voor scholen. De kinderen konden in de Makersbase kennismaken met nieuwe technieken en zelf een paraplu versieren die ze konden gebruiken tijdens de Pluutjes Parade door de stad. Tijdens het festival kon het publiek meedoen met verschillende drukbezochte dansworkshops bij het Latin podium en het podium op het kasteelplein, zoals merengue, bachata en swing dance. Deze workshops werden gegeven door Total Dance en Swing City Breda. Een hele mooie manier om verschillende werelden swingend bij elkaar te brengen en nog meer kleur en levendigheid te geven aan Breda.

Organiseer jij een (stads)evenement?

Neem contact met ons op! We kijken graag samen met jou en andere Bredase culturele organisaties hoe we jouw evenement nog mooier kunnen maken. Stuur een e-mail naar ons Team Stadspodium via stadspodiumbreda@nieuweveste.nl.

Daarnaast organiseert Nieuwe Veste ook workshops die worden verzorgd door professionele jazzmusici. Zij zijn een belangrijke aanvulling op het maken en uitvoeren van jazzmuziek. En sinds 2023 wordt op de vooravond van Breda Jazz Festival 'VesteJazz' georganiseerd. Onze leerlingen, ensembles en docenten verzorgen tijdens dit concert een aantrekkelijk en afwisselend programma. Zo omarmt Nieuwe Veste activiteiten in de stad en in dit geval de jazzmuziek in Breda! **Bekijk onze agenda op pagina 12 voor meer inspirerende stadsevenementen.**

BUURTBLIK:

KIJK EENS ANDERS NAAR JE OMGEVING!

Kinderen op de basisschool leren anders naar hun omgeving kijken en zelf dingen ontwerpen. Dat is in het kort de opzet van Buurtblik, een project van Nieuwe Veste, ontwikkeld in samenwerking met Laura Langerak en Suzanne Gouw. Twee kunstdocenten in opleiding, die als stageproject bij Nieuwe Veste Buurtblik ontwikkelden. Kinderen van de Petrus en Paulusschool namen deel aan de pilot. Ze gingen in hun eigen buurt naar buiten om de wereld te bekijken als vleermuis, als rups en als ezel. In drie lessen leerden de kids om met een andere, meer kunstzinnige blik te kijken. Grote gebouwen, de kleinste details, het mos tussen de tegels: niks bleef onopgemerkt.

Laura: "We gebruiken dieren om de buurt aan kinderen 'uit te leggen', dan moet je anders kijken. Zo word je je bewuster van de beeldcultuur in je buurt. Door vragen te stellen en te beantwoorden, leren de kinderen ook veel over zichzelf. Daarbij mochten ze zelf als ontwerpers aan de slag."

Isa (8 jaar, groep 4): "Ik vond het leuk om mijn eigen huis te tekenen. Met de andere kinderen maakte ik een lange straat. Er staan niet alleen huizen in, er is veel meer te zien. Dingen tussen de huizen bijvoorbeeld. Ik verzon struiken, en een poesje. Een andere leerling maakte een straat met auto's." Suzanne: "Door anders te kijken wordt je blik verbreed. Een putdeksel wordt anders als je weet dat er een heel gangenstelsel onder de grond zit. En een olifantenpaadje, wat is dat nou eigenlijk?"

Leerkracht Elise Broers vond de lessen een eyeopener: "De kinderen leren ook om een mening te vormen. Bijvoorbeeld waarom ze iets mooi vinden of om te bepalen of iets wel in de buurt thuishoort."

Wist je dat team Onderwijs op 13 november de Najaarsbijeenkomst Onderwijs organiseert? Dit jaar staan de thema's burgerschap en persoonsvorming in het onderwijs centraal.

ONTMOETINGSPLAATS NIEUWE VESTE

TAAL, CREATIVITEIT EN KUNST VOOR IEDEREEN!

Breda enthousiast maken voor activiteiten op het gebied van taal, creativiteit en kunst. Dat is waar wij voor staan. Want meedoen brengt mensen bij elkaar en maakt het leven mooier. Je bent nooit te oud of te jong. Meedoen maakt je een rijker mens. Goed voor jou en voor een kleurrijk en levendig Breda.

Zin in een creatieve uitdaging? We hebben een ruim aanbod aan cursussen en lessen voor jong, oud, beginnend of gevorderd. Muziek, dans, theater, musical, beeldend of schrijven. In de bibliotheek is veel meer te doen dan het lenen van boeken. De activiteiten maken dit dé plek in Breda voor informatie en ontmoeting. Uiteraard met een hapje en een drankje van onze horeca BOMEN. Wil je beter Nederlands leren of leren omgaan met een computer en internet? Samen met Digi-Taalhuis Breda kunnen wij je hierbij helpen. Ga in de Makersbase met een coach eens zelf aan de slag met bijvoorbeeld 3D-ontwerpen, 3D-printen en lasersnijden. Je vindt ons ook op school met kunst- en cultuur-aanbod. En laat jouw creativiteit zien op de diverse podia in Breda.

Dus verras jezelf bij Nieuwe Veste!

Locaties

Hoofdvestiging

Nieuwe Veste, Molenstraat 6, 4811 GS Breda, 076 200 3200

Bibliotheeken

Centrum, Molenstraat 6

Noord, Heksenakker 37

Zuid, Allerheiligenweg 19

Digi-Taalhuis Breda

Centrum - Nieuwe Veste, Molenstraat 6

Haagse Beemden - Ontmoetingscentrum De Sleutel, Vlierenbroek 30

Heuvel, Ontmoetingscentrum De Vlieren, Monseigneur Nolensplein 1

Hoge Vught, Buurthuis Ons, Evert Spoorwaterstraat 41

Informatiepunt Digitale Overheid, zie pagina 20.

Kijk voor onze **haal- en brengpunten** en **cursus- en leslocaties** op:

nieuweveste.nl

PAUL DEPLA:

“CULTUREEL AANBOD MAAKT HET LEVEN IN DE STAD”

Een stad zonder culturele en creatieve plekken is voor Paul Depla ondenkbaar. De burgemeester van Breda is zelf vooral gericht op muziek, maar koestert de verscheidenheid binnen het culturele aanbod: “Het zorgt voor leven in de stad, het brengt veel mensen op de been, iedereen heeft iets eigens met cultuur. Je wordt erdoor geïnspireerd, het daagt je uit, het verlegt grenzen en je leert anders kijken.”

Een stad als Breda kan gewoonweg niet zonder, betoogt Depla. “Neem de culturele broedplaatsen aan de randen van de stad, dat ‘schurende en prikkelende’ heb je nodig. Maar ook het theater en de verschillende podia spelen een belangrijke rol. Vergeet ook niet de Blind Walls Gallery en de internationaal aansprekende evenementen als BredaPhoto, BUT film-festival en Graphic Matters. We moeten ons goed beseffen hoe bijzonder die zijn. En dat mogen we wel meer met trots uitdragen, vind ik. Ik hoop ook echt dat de cultuur- en evenementensector de samenwerking steeds meer gaat opzoeken met de organisaties in Breda die zich bezighouden met games en nieuwe toegepaste creatieve technologieën. Want we lopen hier in Breda echt voorop!”

In zijn vrije tijd richt de burgemeester zich vooral op muziek. De wanden van zijn werkkamer zijn behangen met platenhoezen, met name uit zijn studententijd. “Ik zit vooral in de hoek van pop- en rockmuziek. Muziek zorgt ervoor dat ik de knop kan omzetten als dat nodig is. Ik blijf nieuwsgierig naar nieuwe ontwikkelingen, bijvoorbeeld bij festivals als Pinkpop en Lowlands. En ook vind ik het, als voorzitter van de raad van toezicht van het Zuidelijk Toneel, enorm boeiend om te zien wat toneel, mooie voorstellingen en verhalen met mensen doen.”